

res, vocans eos אֲשֵׁרֵי אֶרֶץ id est, miseros & calamitosos homines, & אֲשֵׁרֵי אֶרֶץ de terra: id est, terrenos. Deinde improperat illis terribilem violentiam, qua sic se gesserint, vt facti fuerint miseris terribiles, quā iniquitatem Deus iudicio suo sit terminaturus, Vt nam tales esse se cogitēt & agnoscant vniuersi potentes in hoc feculo. Terribilem esse, conuenit etiam magistratui, fateor: sed ijs qui malē faciunt, non infontibus & miseris. Deinde non animo tyrannidem spirante, sed vindictam malorum exercente. Detestabilis est tyrannis, etiamsi angeli hanc exercent. at multo est detestabilior, si exercent illam homines de terra, ipsi quoq; miseri & calamitosi, quos ipsa mortalitas & originis humilitas modestē debebat & humanitatis admonere, perinde ac si superbiam execrabilem quidem in se esse dicas: at multo execrabiliorem, si videantur pauperes & egeni superbire & inolescere, vel ferocire, & bellicis motib. gaudere, rem esse culpabilem & alienam à mente humana: præsertim verò, si hoc animo prædiæ sunt mulierculæ. Omne vitium hoc est detestabilius, quo minus habet occasio- nis vel à natura, vel à conditione hominis.

4. Quarto, obseruemus etiam, quòd non simpliciter dicit, Ad iudicandum pupillo & oppresso, ne terre- at homo de terra: sed, Vt non terreat vltra homo de terra. Si confestim exerceret iudicia sua Deus, non es- set locus homini mortali aliquandiu tyrannidem exercendi. Verùm quoniam iudicia sua plerunq; differt, fit vt ad tempus aliquod reprobis vim inferant infontibus. Vbi verò tempus aduenerit iudi- cij, simul aduenit & finis improbæ tyrannidis, vltra quem non permittatur reprobis pro libidine sæuire in innoxios. Cogitas, quando tandem finis erit maliciæ reproborum? Habes hic responsum: Vbi ad iudicandum sederit Dominus, non addent vltra terreni homines terrorem incutere morta- libus. Interea parienter ferenda est reproborum violentia.

PSALMVS XI.

AD PRÆCINENDVM, DAVIDIS.

ARGVMENTVM PSALMI.

Apparet hunc Psalmum à Davide contra eos factum à quib. Sauli prodebat, cum in montibus la- tribula quæreret: id quod à Ziphæis factū, 1. Sam. 23. & 26. legimus. Opponit autem fiduciã suam, quam in Dominum habet, nequitia proditorum: quibus eam iniquitatem exprobrat, quòd se ne in montib. quidē quiescere sinant, sed instar auicula abigant, cum in necem suam parati sint impij. Deinde de Deo gloriatur, qui cælitus filios hominum despiciat. Et quoniam iustos diligit, impios odit, punit etiam im- pios: id eòq; huic se omnia committere, atq; etiamsi ipsa fundamenta diruantur, securum fore significat.

B N Domino confido, quomodo dicitis anima mee, vt fugiat à montib. ve- stris velut auicula?

2. Quoniam ecce impij intendunt arcum, parant sagittas suas ad ner- uum, vt sagittent in obscuro rectos corde.

3. Et si fundamenta destruantur, iustus quid faciet?

4. Dominus in templo sancto suo, Dominus in cælo sedes eius: oculi eius despiciunt, palpebra eius probant filios hominum.

5. Dominus iustum probat: impium autem, & qui diligit iniquitatem, odit anima eius.

6. Pluit super impios liqueos ignis, sulphuris ac spiritus tempestatum: quæ pars fuit calicis eorum.

7. Quoniam iustus Dominus, iustitias diligit: rectum videt vultus eius.

Vt fugiat à montibus vestris.] Ebr. גִּירָה הַרִים. Græc. μεταναστεύειν τὰ ὄρη. Vulg. Lat. Transmigra in mon- tem. Hieron. Transuola in montem. Felix: Transmigra ex monte vestro. Et arbs legit: Ad montem. Sunt ex re- centioribus qui legant: Abi hinc protinus in montes tuos. Alius: Deuola è monte vestro. Pagninus nobiscum legit: Vt transmigre à monte vestro: quæ lectio mihi magis arrisit, maximè cum Ebræa dictio גִּירָה si: po- sita sit, vt aliò quid desideretur, quòd tam infinitiuum, quàm imperatiuum formare possit: ac tam rectè legitur, Vt fugiat, quàm, Fuge.

Et si fundamenta destruantur, iustus quid faciet.] Ebr. בְּיַד הַשָּׁמַיִם יִדְרֹסוּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. Græcus sic: ὅτι ἂν ἐν καταρσίῳ, οὐδὲν λαθῆναι οὐδὲν εἶναι. Vulg. Lat. Quoniam quæ perfecisti, destruxerunt: iustus autem quid fecit? Hieron. Quia leges dissipatæ sunt, iustus quid operatus est? Pagn. Quoniam retia destruentur: &c. Felix: Quo- niam fundamenta destruentur, &c. Ex recentioribus alius sic: Vt funditus perdant, iustus quò se vertet? Alius ad hunc modum: Nam nusquam est consistendi locus, at iustus quid commertuit?

Rectum videt vultus eius. Ebr.] יִשְׂרָאֵל יִרְאֶה פְּנֵי יְהוָה. Græc. sic: ὁ θεὸς ἰσχυρὸς ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. Vulgata La- tina: Aequitatem vidit vultus eius. Hieronym. Rectum videbunt facies eorum. Pagnin. Rectum videbit facies eius. Chald. אֲפֻרֵי הַקְּנָא הַמִּרְיָא id est, Rectum videbunt iocunditatem facierum eius. Iustinianus Genuen. le- git: Recti videbunt facies eorum.

In Domino confido.] Significat hoc versu Propheta, fiduciam se coniecisse in Dominum, esseq; spe bona præditum, vanos fore proditorum conatus, quibus se Sauli tradere moliebantur.

Quomodo dicitis anima mee.] Hoc est: Quare insidiamini animæ meæ, & contra illam conspiratis? vt dicere anima, idem hic sit, atque, consultare aduersus animam, ill. que insidiari.

VERS. 1.

LECTIO. Vers. 1.

Vers. 3.

Vers. 6.

EXPLA- NATIO. Vers. 1. 2. 3.

Vt sus